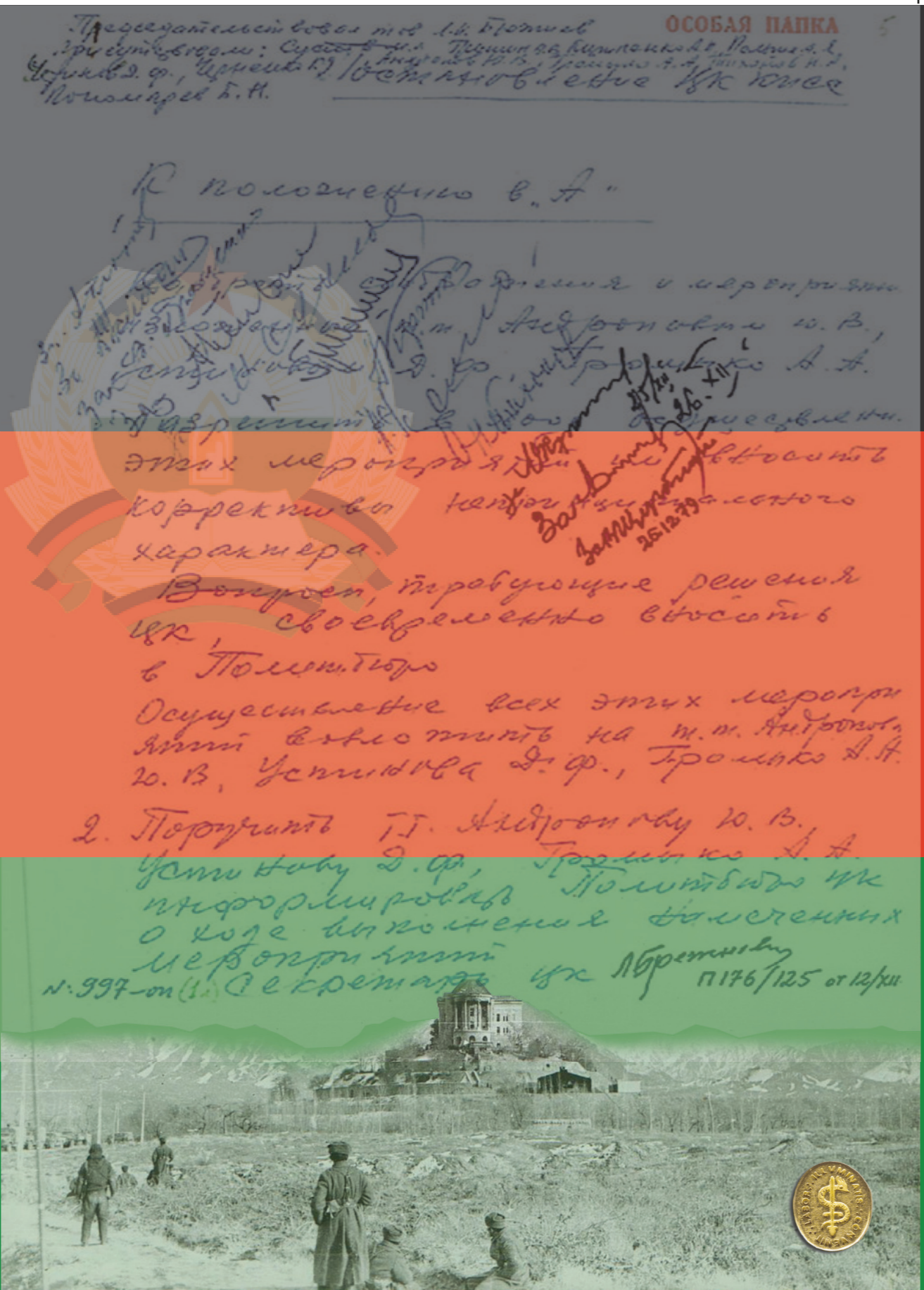
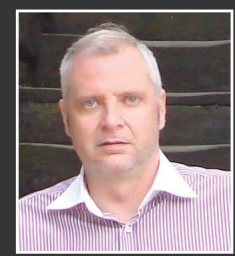

Εκ του προλόγου του συγγραφέως

Το παρόν σύγγραμμα ερευνά τα κίνητρα και τις αιτίες της σοβιετικής επεμβάσεως στον Αφγανιστάν, θέτοντας υπό έλεγχο το σύνολο των διαθέσιμων ερμηνειών, προχωρεί δε ένα βήμα ακόμη προτείνοντας μία νέα προοπτική ερμηνείας, για τη σοβιετική κίνηση. Υποστηρίζω ότι, εν αντιθέσει με τις ευρέως διαδεδομένες ακαδημαϊκές απόψεις σχετικά με τα κίνητρα και τις αιτίες της σοβιετικής επεμβάσεως, τούτη υπήρξε, αφ' ενός προϊόν γραφειοκρατικών πολιτικών και συμφερόντων, αφ' αφετέρου της δυσλειτουργικής οργανωτικής δομής και λειτουργίας του Κρεμλίνου στα τέλη της δεκαετίας του 1970, εντός των ορίων που είχε θέσει η σοβιετική αντίληψη της εποχής, περί Μαρξισμού-Λενινισμού, και της σοβιετικής Θεωρίας των Διεθνών Σχέσεων επηρεάζοντας τοιουτοτρόπως, *mutatis mutandis*, τις διαθέσιμες επιλογές κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της σοβιετικής ηγεσίας. Κατά συνέπεια, υποστηρίζω ότι, δεν επιβεβαιώνεται καμία από τις συμβατικές απόψεις αναφορικά προς τις αιτίες και τα κίνητρα για την κίνηση των σοβιετικών. Οντως, η σοβιετική κίνηση δεν ήταν επιθετικής φύσεως, όπως πίστευαν οι Παραδοσιοκράτες [Traditionalists], ούτε αμυντικής φύσεως, ως ισχυρίζονταν οι Αναθεωρητιστές [Revisionists], και ασφαλώς δεν υπήρξε συνδυασμός των δύο ανωτέρω. Η ανάλυση του νέου πρωτογενούς υλικού καταδεικνύει ότι αυτές οι ερμηνείες αποδείχθηκαν σε μεγάλο βαθμό άσχετες με το τι πράγματι συνέβη, όντας εγγλωβισμένες στο ψυχροπολεμικό περιβάλλον της εποχής. Αντιθέτως, το σύνολο του ανωτέρου υλικού και τα αποχαρακτηρισμένα επίσημα έγγραφα συγκλίνουν ότι η σοβιετική επέμβαση δεν στηρίχθηκε σε κάποιο προεπιλεγμένο στρατηγικό σχέδιο, δεν απέτυχε, άλλους λόγους, στρατηγική κίνηση. Στην πραγματικότητα ήταν μία αντίδραση/απάντηση στο ερέθισμα της ταχύτατα επιδεινούμενης καταστάσεως στο Αφγανιστάν, ιδιαίτερος μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον Χαφίζουλάχ Αμίν και της αναπόδραστης καταρρεύσεως του μαρξιστικού-λενινιστικού καθεστώτος της Καμπούλ, προκειμένου να διαφυλαχθούν τα σοσιαλιστικά επιτεύγματα της Επανάστασεως του Σαούθ (Απρίλιος) του 1978, τα σοβιετικά συμφέροντα στην χώρα, αλλά και να εξυπηρετηθούν τα ίδια συμφέροντα ορισμένων σοβιετικών ηγετών και των υπηρεσιών στις οποίες ηγούντο. Βεβαίως, άνευ ουδεμίας αμφιβολίας, το κατά Σπάικμαν γεωπολιτικό υπόδειγμα, το οποίο υφίστατο στο πλαίσιο του υπαρκτού ανταγωνισμού ΗΠΑ-Σοβιετικής Ενώσεως, δεν έπαινε να παράγει αποτελέσματα, τα οποία συνέτειναν στην λήψη παρομοίων αποφάσεων.

Η ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΣΤΟ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ
Η ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ
XX
ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Δρ Ιωάννης Π. Σωτηρόπουλος, διατελεί Ανώτερος Ερευνητής και Διευθυντής του Τομέα Γεωπολιτικής Ψυχρού Πολέμου, στο Εργαστήριο Γεωπολιτικών Αναλύσεων Τουρζίας και Μέσης Ανατολής του Τμήματος Τουρζικών Σπουδών και Συγχρόνων Ασιατικών Σπουδών, Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του ΕΚΠΑ. Επίσης, διευθύνει το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Γεωπολιτική Ανάλυση, Γεωστρατηγική Σύνθεση, και Σπουδές Διεθνούς Ασφαλείας και Αμύνης» του Τμήματος Τουρζικών Σπουδών και Συγχρόνων Ασιατικών Σπουδών, Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του ΕΚΠΑ, ενώ διδάσκει στο ίδιο πρόγραμμα Γεωπολιτική και Γεωστρατηγική της Ηπειρωτικής (ευρασιατικής) Δυναμείας, Γεωπολιτική της Κεντρικής Ασίας, και της Αρκτικής Ζώνης.

Έχει διατελέσει ανώτερος ερευνητής σε σειρά ερευνητικών ιδρυμάτων και επιστημονικών σμήνη σε πλήθος επιτροπών γεωπολιτικής, με ιδιαίτερο αντικείμενο την ενέργεια, όπου εστιάζει στην ανάλυση των διεθνών ενεργειακών θεμάτων μέσω της Συστημικής Γεωπολιτικής Αναλύσεως.

Υπήρξε υπότροφος ερευνητής (Research Guest Scholar, DAAD Fellow), του Ινστιτούτου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών (Global and European Studies Institute), του Πανεπιστημίου της Λειψίας, στο πλαίσιο του τριετούς διεπιστημονικού ερευνητικού προγράμματος Repositioning Greece in a Globalizing World: Transatlantic Relationships between Africa, the Middle East, Russia and Asia and their Meaning for Greece, 2014-2017. Είναι μέλος της επιστημονικής επιτροπής «Επιτροπή Γεωπολιτικής Εθνικών Θεμάτων Ευρώπης» της ΑΝΕΡΑ, εκσυστάσεώς της και ιδρυτικό μέλος του Ελληνικού Ιδρυμάτος Γεωπολιτικής και Εθνικής Ασφαλείας.

Ως εμπειρογνώμων, συμμετέχει, εκπροσωπώντας την χώρα, στο *par excellence* κέντρο, «The European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats - Hybrid CoE, Institute for the Research and Strategic Analysis in the Hybrid COE», το οποίο εδρεύει στο Ελσίνκι ενώ ασχολείται συστηματικώς με τον πολιτιστικό πυλώνα των Υβριδικών Απειλών στον 21^ο αιώνα.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αντανακλούν στο ευρύ φάσμα των επιστημονικών του δημοσιεύσεων στην Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση, τη γεωπολιτική και γεωστρατηγική της Ευρασίας, τη σοβιετική και ρωσική εξωτερική πολιτική, την ασφάλεια της νοτιοανατολικής Μεσογείου, την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και την γεωπολιτική και γεωστρατηγική της Κεντρικής Ασίας και του Αρκτικού Κύκλου. Ο Σωτηρόπουλος είναι συγγραφέας της επιστημονικής μονογραφίας *The International Relations Parameter as Fundamental Reason for the Soviet Defeat in Afghanistan*, Scientific Library, Scientific Series: Political and Defense Issues, Defense Analyses Institute (DAI), Athens, 2006, ενώ διετέλεσε μέλος της επιστημονικής ομάδος συγγραφής της μονογραφίας *Γεωπολιτική και Γεωστρατηγικές της Συριακής Κρίσεως*, Λειμών, Αθήνα, 2015.